

# KECSKEMÉTI LAPOK

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési díj: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 3 kor. Egyes szám ára 24 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak. — Nyilttéri közlemény soronként 60 fillér.

Bélyegdíj minden beigtatás után 60 fillér.

felelős szerkesztő.

IFJ. TÓTH ISTVÁN, DR. NAGY MIHÁLY,  
Laptulajdonos: A kecskeméti szabadelvűpárt

Kiadó:

Az Első Kecskeméti Hirlapkiadó- Nyomda-Részvénytársaság.

társszerkesztő.

Szerkesztőség: V. Klapka-úteza 162.  
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal: III. Nagybudai-úteza 158. szám  
hová az előfizetések, hirdetések és a lap szétkül-  
désére vonatkozó felszólalások intézendők.

## Szabadelvű párt.

A kecskeméti szabadelvű kör f. hó 4 én tartotta meg évi rendes közgyűlését.

Az új aláírási ívek alapján belépett tagok igen szép számmal jelentek meg a kör helyiségében; minek oka nemcsak az volt, hogy a tagok ez évben szokatlanul nagy számmal iratkoztak be, hanem sokakra vonzerőt gyakorolt azon körülmény is, hogy ugyanazon napon a szabadelvű párt is közgyűlést hirdetett, mely a kör ügyeinek elintézése után a párttagok élénk és lelkesült részvételével nyomban megis tartatott. A szabadelvű kör gyűlése az elnöki jelentéssel kezdődött, mely a kör mult évi működésének s abban fölmerült fontosabb mozzanatoknak közszeretben álló elnökénél már megszokott ügyes és részletes előterjesztése után örvendetesen számolt be a kör ujjaalakítása tárgyában kibocsátott aláírási ívek eredményéről, mely szerint a kör tagjainak száma mintegy kétszázra emelkedett s azonkívül még kint levő íveken az aláírások folyamatban vannak. A számvizsgáló bizottság jelentése a felmentvények megadása után következett a tisztujítás, mely nagyban és egészben a régi alapon folyt le, újra megválasztván egyhangulag a kör eddigi köztiszteletben álló elnökét Szabó József anyakönyvvezetőt, valamint a tiszt kart és választmányt, s csak az időközben különböző okokból meg-

üresedett helyek lettek újabb tagokkal betöltve. Majd a jövő évre előirányzott költségvetés fogadtatott el, melyből örvendetesen emeljük ki azon eredményt, hogy ez évben a könyvtár gyarapítására is nagyobb összeg felvétele vált lehetővé. Ezzel a közgyűlés a tagok lelkes hangulata mellett véget ért.

Utána, mindjárt következett és megtartatott a szabadelvű párt gyűlése, melyet az ott elhangzott szónoklatok és eszmecserék után méltán a párt szervezkedő gyűlésének nevezhetünk. A pártgyűlést közohajtásra Dr. Szeless József nyitotta meg, üdvözölvén a szép számmal egybegyűlt párttagokat s főbb vonásokban jelezte az összejövetel célját. A szabadelvűpárt — ugymond — mely annyi szellemi és anyagi erőt egyesít magában régóta nélkülözi azon helyes alapra fektetett pártszervezetet, mely egyedül képes lehetővé tenni az erők egyesülését, s annak a kellő pillanatban czélszerű felhasználását. Ez az oka, hogy a különben oly erős párt a tétlenségben és tespedésben meglazult, elvesztette önbizalmát s mikor a tettek mezejére kell lépni, egész működése csak a kapkodás és rögtönzött lelkesedés jellegét viseli magán, mely aztán komoly pillanatokban a legnagyobb erőfeszítés mellett sem képes nagyobb eredményeket kivívni. Felhívja a pártot, hogy vagy mondja ki, miszerint létezni és a léte érdek minden feltételeit teljesíteni akarja s ez esetben szervezkedjék,

vagy pedig hagyjon fel a pártérettel, s akkor hagyja rá, hogy pártállását kiki saját tetszése és belátása szerint érvényesíthesse.

Ezen lelkesítő megnyitó beszédre többen válaszoltak, kik mindannyian egyhangulag követelték a párt újabb szervezkedését és erélyesebb működését. Dr. Nagy Mihály országgyűlési képviselő, Laukó Károly és a párt több veterán tagja lelkes beszédekben buzdították a pártot s rámutattak azon fontos missióra, mely a szabadelvű pártot városunk közügyeinek intézésében úgy szellemi, mint számbeli erejénél fogva méltán megilleti. Élénken hangoztatták és vitatták a párt létjogosultságát s annak életképességére nézve a szervezkedést, mint főtenyezőket követelték. Ezen mindenki által élénk helyesléssel fogadott felszólalások után ismét Dr. Szeless József vette át a szót s a párt szervezkedésére vonatkozó nézeteit tolmácsolta. Nem elég — ugymond — a pártélet felmutatására az a szervezet, mely eddig fenállott, hogy léteznek egy pártelnök, kiről legtöbb esetben bajos megállapítani, vajjon mandatárius vezetője-e a pártnak s e mellett egy vezérbizottság, mely képes ugyan a párt legfontosabb ügyeiben tanácskozni, de nincs aki határozatait végrehajtsa, mert nélkülözi a munka felosztás előnyeit s az erők tömörülésének lehetőségét. — Helyes alapra fektetett erős pártélet csak úgy képzelhető, ha a vezetők a

## A „KECSKEMÉTI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

### A gróf.

— A „Kecskeméti Lapok“ számára. —

Írta: HEVESI JÓZSEF.

(Utánnomás tilos.)

#### I.

Az öreg béres meggyújtotta a kanóczot, az egyházi fiú belekapaszkodott a harangkötélbe és a táviró-tiszt idegesen kalimpált a villamos billentyűn . . . s taraczkdurrogás, harangzugás és villamosodrony egyszerre röpitette világgá az örömhirt, hogy a gróf Mezőtelky-családnak fiú örököse született.

A kastélyban lázas izgatottság, ragyogó arczok, csattanó ajtók, futkosó cselédek, lovak nyergelése, hangos parancsosztogatás, vihogó nevetés s biztató csörmpölés a konyha felől . . .

Mindenütt zajos, nevető öröm.

Csak benn a szentek szentélyében volt csöndesség, mély, áhitatos, boldog csöndesség . . . A fiatal gróf meghatottságtól remegő hangon suttogetta el boldog-

ságát az örömtől sugárzó anyának, ki bágyadtan, mosolyogva hallgatta férje gyöngéd, hízkelő szavait.

Az pedig, ki ennek a nagy örömnök és felfordulásnak okozója volt, az az iczike-piczike kis teremtmény, ott pihent a menyegeset ringa-ágyban és amint nagy szemével a bámulatós fényüzéssel butorozott szobában körültekintett, tudatában látszott lenni, hogy mily nagy fontossága az ő első lépése, hogy ő — gróf.

#### II.

És ennek a szónak nagy jelentősége egyengette előtte ezentúl az élet országutját és söpörte el lábai elől azokat a rögöket, melyekbe okvetlenül megbotlik minden közönségesebb halandó, a ki nem gróf, hanem csak úgy látott napvilágot, mint a kis fecskéfiók, mely pedig taraczkdörgés és harangzugás nélkül szokta kis fejét kiütni a tojáshéjból.

Még zsenge grófcoska volt, mikor már első lépésének nagy fontosságát tapasztalhatta. A grófi szülők elhalmozták mindazzal a kényelemmel és jóléttel, melyet

a nagy vagyon nyujthat és hogy a fiú el ne puhuljon, tartottak mellette játszótársat, az uradalmi ispán kis fiát és valahányszor a kis gróftól születésének tudata felháztotta a különben is laza instruktori fegyelem ellen, a tanítói pálca az ispán-gyermek hátára tévedt.

Hogy legyen példa!

#### III.

Csöstől hullott aztán az élet öröme a fiatal gróf ölébe, mikorra felserdült. Ki sem kellett nyujtania kezét, hogy az élvezetek fájáról a gyümölcsöt leszakítsa; lehajolt az magától is hozzá, a szép, piros mosolygó gyümölcs . . .

És a mint járt és a mint kelt, egyszer igazán szép, piros, mosolygó gyümölcsön akadt meg a szeme. Közönséges polgárleány ugyan, hanem a szépsége . . . oh, az már fejedelmi volt . . . Érdemes, hogy grófi kezét érte kinyujtsa. Pedig ezt a gyönyörű gyermeket már kiszemelte, egy egyszerű iparos. De hát a gróf nem tartotta őt méltó foglalatnak olyan ragyogó gyémánthoz.

választó polgárokkal folytonos és állandó érintkezésben vannak s ha megtaláljuk azon kapcsolatot, mely ezen érintkezést lehetővé teszi. Szükséges, hogy a párt elnöksége mellett a két fő-választó kerületre és a további négy alkerületre tekintettel helyettes és kerületi elnökök, alsóbb fokon pedig minden tized élére tized főnökök választassanak, kik aztán a körülöttük csoportosuló legmegbízhatóbb párthű tagokkal és a szabadelvű eszmékért lelkesedni tudó polgárokkal együtt egy nagy ugynevezett százás bizottságá tömörüljenek s a választó polgárokkal az állandó érintkezést fenntartva, oly élénk pártéletet teremtsenek, hogy azok alapján a szabadelvű párt minden pillanatban képes legyen felismerni a maga erejét és helyzetét s ebből kifolyólag mindenkor tájékozva legyen a szükséges teendők felől. Ennek körén belől lehet a pártnak egy szűkebb vezérbizottsága, a párt legfontosabb ügyeinek vezetésére és egy lapbizottsága, mely a szabadelvű párt közlönyének ügyeit intézi. A főbb vonalaiban vázlatosan előterjesztett szervezkedési javaslat élénk helyesléssel és lelkesedéssel fogadtatott, s minden további tárgyalás nélkül kimondott, hogy miután egy ily szervezet tüzetes megállapítása és keresztülvitele egy nagy gyűlés keretében meg nem ejthető, egy 15 tagú u. n. szervező bizottság küldessék ki, mely erre vonatkozó beható munkáját elkészítvén, akkor hívja össze a szabadelvű pártot s terjeszse elébe jóváhagyás és fogadtatás végett.

Ezeknek lelkesítő hatása alatt ért véget a szabadelvű párt nagy gyűlése. És mi mint ezen párt szellemi organuma ezen lelkesedésből újabb erőt látunk meríteni, mely a szabadelvű csmék harczeit nagyobb összetartásra buzdítja, s nagy tettek keresztülvitelére képesíti. Rajtunk áll, a szabadelvű párt tagjain, hogy e lelkesedés ne csak föllángoló szalmatűz legyen, hanem vegye ki a maga osztályrészét pártunk minden egyes

tagja saját ereje és hatásköréhez mértén a munkából és fáradságból is, s akkor hiszszük, hogy a kecskeméti szabadelvű párt nemcsak létezik, hanem befolyását minden téren érvényesíteni is tudja. Ugy legyen!

## A zab a magyar politikában.

A zab a magyar politikai életben történelmi jelentőségre kezd vergődni. Történelmi hagyományaink szerint akkor, midőn a Habsburgok hatalma és birtoka veszélyben forgott, őseink tüzes lelkesedéssel ajánlották fel Mária Teréziának életöket és vérüket, azt azonban kijelentették, hogy zabot nem adnak. A mi ha igaz, világos bizonyítéka annak, hogy ő szerintük a zabot igen nagy értékű terméknek tartották.

Legujabban, ha az Ugorn Gábor zabszállításáról szóló hírek igazak, a zab értékében jelentékeny változás állott be. Most ugyanis, az említett hírek szerint, vannak képviselők, kik zabot ugyan adnak és szereznek a hadügyminiszternek jó pénzért, de életet és vért nem szavaznak meg a hadseregnek. Így a zab értékcsökkenése nyilvánvaló ugyan, de még mindig elég érdekesnek tartják némely képviselők arra, hogy honatjai gondjaikba fogadják.

Ugornnak ez a zab-története két dolgot mindenesetre nyilvánosságra hozott. Először azt a mélyreható ellentétet, hogy ne mondjuk, gyűlölködést, mely a magyar politikai pártok vezéreiből közölt lapang s mely időnkint, mint a megért kelés kifakad. Másodszer azt, hogy a képviselők között nagy számmal vannak olyanok, kik zabbal üzérkednek, értvén a zab alatt minden hivatalt vagy foglalkozást, mely az országgyűlési képviselő bizalmi természetű állásához nem illő.

Igen, Ugornnak ez a zab-ügylete föl-színre vette a képviselői incompatibilitást s így még megérhetjük, hogy a zab politikai életünkben elvi magaslatra emelkedik. Lesznek, ha a jelek nem csalnak, zabpártoló és zab-ellenes képviselők, sőt olyanok is (Talán már vannak is.), kik nyíltan ellenségei minden fajta zabnak, de

titokban annál inkább kultiválják ezt a busás hasznot hajtó terményt. Mert fájdalom, az incompatibilitásról alkotott törvényt pártjaink feltűnő egyértelműséggel és különös loyaltással nem létezőnek tekintik.

Az ördögbe is, gondolják a honnak tiszteletre méltó atyái közül számosan, az ember ezeket dobjon a választások alkalmával a polgárok közé és még csak az se legyen megengedve, hogy a t. polgároktól a képviselői befolyás kihasználásával a saját pénzét visszaszerezze? Innen van azután, hogy a bankok, pénzintézetek, vicinális vasutak, az államtól függő vállalatok stb. vezéreiből között annyi a képviselő.

Hiszen az igaz, hogy a munka nem szegény, sőt dicsérendő és elismerésre méltó; de ha a munkát csak azért fizetik, mert befolyás a társa, akkor legalább is gyanus. Ha a bírói függetlenséget és igazságot féltik attól, hogy két rokon bíró legyen egy törvényszéknél; ha a finansz nem lehet dohánytermelő; ha a tanár és tanító nem taníthatja azt a gyereket magán uton, a kít a vizsgálaton examivál: akkor legyenek az országgyűlési képviselők is csupán csak honatyák, képviseljék csak az ország érdekeit és semmi mást, mert az ő állásuknak is szüksége van, az ország érdekében, bizalomra, tekintélyre és függetlenségre. Szóval uralkodjék a politikában is a tisztesség és az erkölcsi finomság, ne pedig a zab.

## Színház.

*Hegyi Aranka* szombaton búcsúzott a »Lili«-ben s a ház meg is telt. A Népszínház nagy művésznője ezzel régibb repertoireja egy ragvógó darabját mutatta be, melyben utólérhetetlen ma is. Utólérhetetlen az egész alakításban ép úgy, mint egyes részleteiben. Most látták csak itt, hogy mi is ez a »Lili,« nem pikáns alak, sem nem bravour énekszerep, hanem egy Bourget-féle női analízis, az asszonyi szív konvulzióinak hű képe. Hogy egyes jelentős mozzanatban dalolni kezd, ezt nem a primadonnás előkészület, a kar-

Udvarolt a polgári leánynak.

És mikor a szép gyermek megtudta, hogy az, a ki neki udvarol — gróf, maga is hinni kezdte, hogy a gyémántot aranyba kell, aranyba lehet foglalni.

A kis bohó! . . .

Kezdte kicsinyesnek, bolondosnak találni eddigi ábrándképeit; miként fog ő majd férje műhelyének ékes virága lenni, hogy fogja ő majd felverni szerény kis lakásukat egész nap dallal, kaczagással, hogy fogja ő majd lecsókolni esténként férje homlokáról a munka verejtékét . . . eh, mily kicsinyes! Ő másra van hivatva . . .

Völegénve szép, magas, izmos ember volt, a gróf ellenben vézna, gyöngye . . . de hát ez mindegy: ő gróf és elég volt neki egyszer-kétszer megjelennie, hogy a szép piros mosolygó gyümölcs ölébe hulljon alá . . .

Félév múlva a szép piros, mosolygó gyümölcs fonnyadni, hervadni kezdett, a szegény iparos már réges-régen elzúllott . . . a gróf pedig, mint fényes szárnyu pillangó,

röpült fényoszlopával tovább-tovább virágról-virágra.

### IV.

Egy reggel váratlan vendég toppant be a gróf ur lakosztályába. A jószág-igazgató azt jött jelenteni, hogy a birtok nem győzi tovább a gróf ur költségeit. Ő évek óta figyelmezteti erre a méltóságos urat, de leveleire soha egyéb választ nem kapott, minthogy teremtsen elő pénzt, pénzt, pénzt. Most már személyesen jött jelenteni, hogy a csőd elől nincs többé menekvés . . .

A gróf ur megdöbbsent . . .

Születése óta megszokta, hogy minden göröngy elsepertetik lábai elől és ime most egy göröngy jó útjába és ebben meg kell botlania . . .

### V.

De nem, neki nem kellett elbukni! Visszalépett ugyan a fényes és költséges életmódtól . . . de istenem, annak, a ki gróf, ezer módja van, hogy lábra álljon . . .

A fényoszlop mindig előtte jár . . .

Brenner bankár például tiz kézzel is oldozgatta volna pénzes zsákjait, csak hogy a gróf ur minél mélyebben vajakálhasson bennök, de mivel hogy csak két keze volt, ezekkel ajánlotta fel neki egyetlen leányát és Werheim-szekrényeit. Neki olyan vő kellett, a ki gróf.

És a fényoszlop azonkívül bevezérelte őt a magas hivatalok kényelmes zsölyeszékébe, hová hiába vágyódnak a munka, a szorgalom harczeit . . . ezeket a zsölyeszékeket nem lehet érdemekkel megostromolni . . . ezekhez születni kell . . .

### VI.

És a gróf ur úgy, a mint született, úgy is halt meg: fényben és gazdagságban. Temetésén jelen volt az ország színe-java és koporsója előtt bársony vánkoston vitték temérdek érdemeit.

Hatalmas gránitoszlop jelöli sirját, pedig, ha élettörténetét akarná valaki sirja fölé jegyezni, elég volna egy kis fakereszt ez egyetlen szóval:

»Fuit.«

mesteri pálcza görcsös nézegetése jelzi, hanem ugyszólván ott, a hol a beszéd a női szív hullámozó érzéseit már nem tudja kifejezni, közbelép a dal és *Hervé* mester pikáns zenéje tolmácsolja azt, a mi ki nem mondható. Azt hisszük, hogy az, »A kit szerettek, egy tüzer,« a betét Lili-keringő, az »ezred trombitájá«-ról szóló dal s a Terezón dala most mutatkoztak csak először közönségünknek valódi képükben, mert bár hallották bravurosabban is, úgy tapsolták és ujráták, mint valami új zenét.

Soha még így nem látták itt a második felvonás végét és a nagymama zsörtölődéseit, amabban a kritikus helyzet megvilágításának költői realizmusát, emebben a kedves öreg nő emlékeinek leküzdését így kiemelve. Csupa finomság, elegancia és még is mennyi erő mindegyikben.

Persze a remek alakításról szólva, a második felvonás pompás costume-jeit, a jet-diszítésű fehér alapu fekete uszályos robe d'interieur, vagy a diszes rózsaszín tea-gownt sem hagyhatjuk említetlenül: hölgyeink a legfrissebb divat e pompás alkotásait s a toilette kiegészítő részeit nem győzték bámulni, de a férfiak sem.

E sorok írója a »Lili« premiére-jéről elragadtatva irt annak idején és úgy hitte, hogy a legapróbb részletekig ismeri Hegyi Aranka alakítását; de nem szégyenli megvallani, hogy szinte új volt most előtte egészen s ha valami, ez bizonyítja legjobban Hegyi Aranka elévülhetetlen »Lili«-je örök ifjúságát. Tapsolt ő is a tapsolókkal, még pedig a leglelkesebben.

A művésznő, környezetéből, *Gömöri* pompás Saint-Hypothése vicomte-jával, *Kemény* Plinchardjával, *Kardos* Renéjével, még *Rajz* bárójával volt leginkább megelégedve, a mit mi is elismerünk. A taps, ujrázás és kihívás azonban egyedül csak Hegyi Aránaknak szólt, még pedig szinte tüntető melegséggel.

Hétfőn, 5-én megismétlék *Tóth* Kálmán tört. vigjátékát: »A király házasodik.« Jóval többen voltak, mint a minap és *Kende Paula* szemrevaló, szépen játszó banilláját, *Rajz* királyát, *Mezei* erőteljesen szavaló Kontját, *Aitner Ilka* szép anyakirálynéját, *Kardos* ügyes Koppjait sokat tapsolták.

7-én. *Desvalliers és Mars* új bohózata, a »Névtelen levelek« került színre és oldalnyilalásig megkaczagtatta a közönséget. A helyzetkomikum rendkívül ügyes kihasználásával pereg le a darab cselekvénye, melynek mozgató rugója egy ház-mester, a ki gyanúsító leveleket küldözget és a házaspárokat abba a házba rendeli, hol ő szolgál. Egy garconlakás, melyet többeknek is kiad, a bonyodalmak csucspontja, ott kergetőznek a némaságot tettető anyós, mintáznai járt szobrász-veje, egy gordonkaművész, egy nevelő-intézet tulajdonosai, a doktor háziur stb. A közönség egész este ki nem fogy a kaczagásból, mert az előadás elég gyors, csattanós. Igen jó *M. Nagy Mari* némát játszó anyósa, *Mezei* pose-oló gordonkaművésze, *Aitner Ilka* szakácsnéből művész nevévé lett kalandos hölgye, *Gömöri* furfangos ház-mestere, *Szentés* kalandját befejező apósa, *Kürti Sarolta* elegans menyecskéje, *Rajz* szobrász veje, *Magas* doktor házi ura, *Somlár és Pataki Vilma* tolakodó nevelő-intézeti tulajdonosai stb. A meglevő diszletek és kellékek ügyes felhasználását is dicsér-

nünk kell, felértek azok sok tavalyi új kiállításal; látszik, hogy *Mezei Kálmán* mi mindenre kiterjeszti figyelmét. Bár így lenne a jövőben is.

Csütörtökön 8-án, többszöri halasztás után *Offenbach* »Szép Helená«-ját vették elő, mely a párisi és budapesti repések sikere által ismét közérdeklődés tárgya lett. Nálunk a régi, gyatra fordításban és formában adták (A hogy tavaly is.), a két Helena-jelölt primadonna betegsége és a társulat tenortalan volta mellett sikert épen nem ígérőleg. Csodáljuk, hogy a rendező olyan sületlenségeket, mint a pásztor látára Helena kérdését: »Mi az üzlete?« (A bécsi szövegkönyvben: Was ist sein Gewerbe? — mi a foglalkozása?), a verseny előtt *Agamemnon* e fölkiáltását: »Kezdődik a csőd!« (Bécsben: Es beginne der Concur! — kezdődjek a verseny!) és hasonlókat nem törölt a szövegből. Alszik már a jó öreg *Homér* is? lb.

## IRODALOM.

»Hún és Magyar Mondák.« *Gaál Mózés*, a ki ifjúsági irodalmunkat már annyi becses művel gazdagította, a legújabb művében a »Hún és Magyar Mondák«-ban azokat a mondákat írja meg, melyek a régi krónikákban csak töredékek gyanánt maradtak meg. *Gaál Mózés* az avatag írásokban levő száraz krónikákat új köntösbe öltöztette. Helyesen mondja *Gaál*, hogy e mondák avarján ritkán akadni virágra, hisz avatatlan kezek mind letépték, s az irtás közben monda virágunk minden szirma, illata elveszett. A töredékeket igazságos kézzel és becsületes hűséggel összerakosgatni, ábrázatának ifju báját adni, de ügyelni, hogy ezenközben régi zománczát se veszítse; ez volt a szerzőnek nehéz célja. És aki ezeket a mondákat elolvassa, tanúságot tehet róla, hogy az író célját elérte. A Hún és Magyar Mondák felnötteknek és az ifjúságnak egyaránt valók. Régiés, okos és igazán magyaros elbeszélői hang üti meg fülünket a kötet minden lapján és az egész régiség naivitásának közvetlenségével hat reánk. Kezdve *Hunor és Magyartól Csaba királyfiig* a *Gaál Mózés* mesteri kezén bűbajos, vonzó elbeszélésekké váltak összes hún mondáink és nem csekélyebb virtouzitással, a fajszereket rajongásával és hatalmas nevelői hatással írta meg *Szt. Istvánig* a magyar mondákat is. Még értékesebbé teszik a 224 oldalra terjedő művet *Gyulai László*nak jellemző művészi rajzai. *Gaál Mózés* nyelve erős tösgyökeres magyar nyelv, rajta van a krónikák nyelvének ódon zománcza, csupa merő zene, mely az époszt juttatja eszünkbe. Ajánljuk e könyvet minden szülőnek a figyelmébe. A Franklin-Társulat kiadásában jelent meg s kapható minden könyvkereskedésben. Ara 2 korona 50 fillér.

A Franklin-Társulat kiadásában megjelenő **Történelmi Könyvtárból** most jelent meg a 89. füzet »Árpád utódai« czim alatt. A könyv a vezérek korát tárgyalja az újabb adatok lelkiismeretes felhasználásával. Rövidre fogott, de érdekes korrajz, melynek keretében a szerző, *Gaál Mózés*, bemutatja őseink portyázásait, hadakozásait, itthon pedig lassu letelepedéseiket, mivelődéseiket s az akkori-közállapotokat. Látszik, hogy a szerző haszonnal olvasta a *Pauler* könyvét, s annak kincseit ügyesen váltja föl közkeletű aprópénzre. A kis művecskét egész sereg illusztráció értelmezi. Ara 80 fillér.

A **Dedek-féle »Szentek életéből«** megjelent a 4-ik füzet is, mely a január hó 18—23-ika közé eső szenteket tárgyalja. A füzet teljes kép gyanánt *Tizian* remek festményének, *Alamizsnás* *szent János*nak

kitűnő reprodukcióját adja. A vállalat nagy hálára kötelezte le ezzel a magyar közönséget, mert azon szentnek legremekebb képében gyönyörködhetik ezuttal, akihez bensőbb viszony fűzi ama körülmény folytán, hogy a szent férfiú teteme a pezsnyoi dóm mellékkápolnájának oltárán nyugszik. A kép a szentet püspöki székben s abban a pillanatban tünteti fel, amidőn egy félmeztelen koldusnak alamizsnát nyújt. A többi képek közül kiemelendő *szent Sebestyén*, *szent Agnes* és *szent Vincze*. Mind a három kép a képzőművészet legremekebb alkotásait mutatja be, élénk, világos és hű másolatokban. Csak ismételtetjük régebben hangoztatott kritikánkat, hogy t. i. e mű a világirodalom termékei között teljes joggal az első helyet foglalja el. A mű 52 füzetre van tervezve és egy füzet ára 50 fillér. A művet, mely az esztergomi főegyházmegei hatóság jóváhagyásával jelenik meg, 6 színes, 50 fekete műlap és körülbelül 350 szöveg közé nyomott kép fogja diszíteni. Megrendelhető a *Pallas* irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál Budapesten.

*Réti János* »**A kisgazda tanácsadoja**« a növénytermelésben és legelők ápolásában. Szerzőtől ez a negyedik munka, a mely megjelent a »Falusi könyvtárban.« *Réti* ismervén a kis gazdák igényeit, azokhoz alkalmazkodik előadásaiban s tárgyának feldolgozásában a növénytermelésből azokat válogatta ki, melyek a gazdaközönséget közelről érdeklik. Szól nevezetesen a talaj okszerű mivéléséről, trágyázásáról, a vetésről, vetőmagról, a növények ápolásáról s a takarmánynövények termesztésén kívül felkarolja még a ráknézve legfontosabb piaci s kereskedelmi növények (buza, sörárpa, czukorrépa, komló stb.) termelését is, illetve rájuk irányítja a gazdák figyelmét s végül a rétek és legelők ápolását írja le. Röviden s jól érthető stylusban mondja el, mit elmondani akar. Könyvét tulajdonképen a fiatal gazdák részére írta, kik az elemi és ismétlő iskolákból kikerülve, később könyvet alig vesznek kezükbe. Ezen vezérfonal hasznos útmutatásokat foglal magában részökre. A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten jelent meg és kapható minden könyvkereskedésben. Ara füzve 1 korona.

## KÜLÖNFÉLÉK.

— **Márczius 15.** A szabadság hajnalhasadásának emléknapját a szokásos hazafias kegyelettel ünnepli meg városunk közönsége; s méltán, mert a mint az egész nemzet egyetemének szívéből fakadt az első sugár s a nemzet apraja-nagyja hősiesség, bátorsággal és elszántsággal áldozott szívvérével függetlenségi harcunkban s az akkor kivivott, később a király és nemzet között történt kibéküléssel szentesített törvények közsabadságunknak véd-bástyáivá lettek: ép úgy kell, hogy minden igaz magyarnak szívet ünnepies, magasztos érzéssel töltse el a nagy napok emlékének megünnepelese. A nagy nap Isten dicsőítésével, a szent-egyházakban tartandó ünnepi isteni tiszteletekkel veszi kezdetét, a nap folvámán pedig a pártclubbok, egyesületek, az ifjúság s a nagy közönség rendeznek hazafias emlékünnepeket. Este a színházban diszelőadás, az egyes párhelyiségekben pedig társas vacsorák lesznek.

— **Kinevezés.** *Beniczky Ferencz* főispán ur ő nagyméltósága, a város polgármesterének előterjesztésére *dr. Szilády*

Károly okleveles középiskolai tanárt a törvényhatóságnál rendszeresített segédlevéltárnoki állásra kinevezte.

— **A szabadelvű párt** márczius 15-ének megünneplése alkalmából a Royal szálloda éttermében társas vacsorát rendez, felkérjük ez uton is pártunk tagjait, hogy a kibocsátott aláírási ivateket a vendéglős tájékozása végett mielőbb és minél nagyobb számban aláírni szíveskedjenek.

— **Eljegyzés.** Örömmel értesülünk, hogy dr. Damó Zoltán, orvosi karunk egyik derék fiatal tagja eljegyezte Dömötör Margit kisasszonyt, Dömötör Sándor kir. közjegyző szép és kedves leányát.

— **Köszönet nyilvánítás.** Fogadja a nagytekintetű Nőegylet s mindazok, akik 36 éves óvónői működésük ünnepe alkalmával átadott ajándékhoz szíves adományaikkal hozzájárultak, hálás köszönetemet és nagyrabecsülésemet. Mély tisztelettel özv. Tóthmegyeri Bábeczky Imréné, óvónő.

— **A szabadelvű kör** f. márczius hó 4-én tartotta évi rendes tisztújító közgyűlését, melyen a jelentések tudomásul vétele és a jövő évi költségvetés elfogadása után a tisztújítás a következőleg ejtett meg: elnök: Szabó József, alelnökök: Biró Ádám és Dékány Pál; jegyzők: Geday Sándor, Nagy István és Szücs László; pénztárnok: Keller Lajos; könyvtárnok: Kovács Ferencz; ügyész: dr. Szabó Iván.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Kálmán Péter törvényszéki joggyakornokot a szolnoki törvényszékhez törvényszéki aljegyzővé nevezte ki.

— **Bohóczestély.** A kereskedő ifjak múlt hó 24-én tartották szépen sikerült estélyüket. A kereskedő Casino termei zsufolásig megteltek előkelő, nagyszámú publikummal, mely alig győzőt Szentés, Gümöri, Juhay és Somlár kaczagató mókáinak nevetni. Egyik derűtségből a másikba esett és végül maguk a derék ifjak bohóságai tetőzték az általános jókedvet és kellemes hangulatot, mely reggeli 8 óráig mindenkit ott tartott. Dicséret illeti a buzgó, odaadó munkáért a fiatalokat, akik ismét jelét adták annak a kiváló áldozatkésztségnek, amely csak az ő előnyös jó tulajdonságuk. A négyeseket 70—80 pár táncolta. Ott voltak leányok Aszódi Hermin, Beckermann Mari, Dégi Irén, Dobosi Ilonka, Fispán Szidike, Fispán Irma, Fleischer Margit, Fleischer Rózsa, Farkas Aranka, Ganzel Etelka, Grósz Szidike, Heller Laura (Szeged), Héber Malvin, Héber Rózsa, Heimann nővérek (Szeged), Mathézer Margit, Nóta Mariska, Pollák Fánika (Baja), Rothbaum Mariska, Rothbaum Berta, Róth Rózsa, Rechterisz nővérek,

Schwarz Szerén, Schiffer Janka, Schwarz Szidi, Sándor nővérek, Schwáb Rózsa, Schwáb Szidi, Schönberger Jutta, Simon Ilonka, Schönberger Kati, Voelker nővérek, Weisz Lina stb. stb. (Múlt számból térszüke miatt maradt ki.)

— **Nyilatkozat.** Számtalan oldalról hozzám intézett kérdezősködésekre kinyilatkoztatom, hogy én a »Kecskeméti Napló« szerkesztőségétől azért váltam meg, mert mikor a Napló alapításához hozzá járultam, előre kijelentettem, hogy én bármely lapnak — úgy a N.-nak is — csak azon feltétel alatt leszek állandó munkatársa vagy szerkesztője, ha részemre a lapokat megillető vasuti szabadjegy biztosítatik. Megindokoltam azzal, hogy a »Kecskeméti Napló« belmunkatársi kötelékéből ugyan ilyen ok miatt váltam ki. Sőt a Naplótól való megválási szándékomat már a múlt év végén kijelentettem, mivel a szabadjegy elnyerésére lépések nem tettek. Sőt a a Naplónál ezt »conditio sine qua non«-ként állítottam fel. Megváltam volna tehát akkor is, ha a miniszter nem engedélvezett volna a Napló részére szabadjegyet, még inkább megkellett tehát válnom, miután az engedélyezett egy szabadjegy nem az enyim lett. *Fördös Dezső.*

— **Az országgyűlési képviselő választások** hivatalos összeírása városunkban f. hó 16. napján veszi kezdetét és tart márcz. 31-ig bezárólag. Az e végből megválasztott összeíró küldöttségek a városi székháznál végzik munkálataikat a fentebb jelzett napokon délután 3-tól 6 óráig. A felső kerületi választók a városi székház tanács termében, az alsó kerületi választók a székház bizottsági termében iratnak össze. A felső kerületi összeíró küldöttség elnöke: Tatay Jenő; jegyzője: Tóth István; bizottsági tag: dr. Szeless József; az alsó kerületben elnök: Györfly Balázs; jegyzője: Muraközy Jenő; bizottsági tag: Sikari Kovács Gábor központi választmányi tagok. A most készitendő névjegyzékek évek hosszú sorozatára fognak összeállítani, úgy hogy 1901. évtől kezdve az állandó névjegyzékek egyszerűen csak kiigazítani fognak.

— **Helvetia szőlőtelep** részvénytársaság alakulásáról múlt számban értesítettük közönségünket. Mint halljuk a törvényhatóság jogügyi bizottsága is foglalkozott már ezzel a kérdéssel s a telepések érdekeinek biztosítása mellett, 30 ezer korona értékű részvény aláírását javasolja a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek.

— **Halalozás.** A következő gyászjelentést vettük: Grenitzer Antal és neje Szijártó Róza, úgy a maguk, valamint gyermekeik Erzsé, Hermin, Antal, Róza, Gusztó, Sándorka és a rokonság nevében is megtört szívvel jelentik szeretett kedves kis leányuknak, testvérüknek és

rokonuknak **Grenitzer Mariskának** f. évi márczius hó 3-án délután 4 órakor életének 12 ik évében, 5 heti súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme folyó hó 5-én délelőtt 10 órakor fog (IV. t., Kasza-utca 432. sz. alatti háztól) a Szentháromságról nevezett sirkertbe örök nyugalomra tétetni. Kecskemét, 1900. márczius 4. Az örző angyal örökjön a drága halott porai felett!

— **Tisza-vidékünk** emelkedésének egyik főtenyezője, a szikrai szőlőtelep kulturájának fölvirágzása és a könnyű közlekedés olcsósága mind többeket vonz a telepítés megkísérlésére. Tudjuk hogy a város nagy szőlőtelepe mellett most munkás lakások építésével foglalkozik a hatóság, most meg arról értesülünk, hogy a város által adott területre engedélyezett fűrészmalom építését is egész erővel kezdték meg Lusztig és társa vállalkozók, úgy hogy a gyártelep még a folyó évi júniusban üzembe lép.

— **A Rongyos egyesület** hálás köszönet mond Rivészy János urnak, ki az egyesület céljaira 8 korona adományt kegyeskedett küldeni; továbbá id. Katona Zsigmond urnak, ki ugyanezen célra 2 koronát volt kegyes adománvoznai.

— **Színházi heti műsor.** *Vasárnap*, márczius 11-én bérletszünetben *Kurucz-furfang*, *Hétfőn*, 12-én A) bérletesoport 44. bérletszámban *Névtelen levelek*. Kedden, 13-án B) bérletesoport 45. bérletszámban *Kis szőkevény*. (Operette újdonság.) *Szerdán*, 14-én C) bérletesoport 44. bérletszámban *Reservisták*. *Csütörtökön*, 15-én B) bérletesoport 45. bérletszámban *II. Rákóczy Ferencz fogsága*. (Diszeloadás.) *Pénteken*, 16-án B) bérletesoport 46. bérletszámban *Jafet 12 felesége*. *Szombat*on, 17-én C) bérletesoport 45. bérletszámban *Kis szőkevény*. *Vasárnap*, 18-án bérletszünetben *Falu gyöngye*. (Népszínmű újdonság.)

— **A kecskeméti 1848—49-es honvédek** fillérei az „Erzsébet királyné Örökimádás temploma” javára: Gömör Frigyes 1 kor., Kressák Pál 1 kor., Berkes Pál 20 fill., Molnár Lajos 40 fill., Magyar János 20 fill., Barta László 20 fill., Molnár Imre 50 fill., Kiss Ferencz 1 kor., Elszánt István 20 fill., Bene László 10 fill., Dugár János 20 fill., Barabás István 20 fill., Pesti Sándor 20 fill., Ország István 20 fill., Mészáros László 20 fill., Kovács János 20 fill., Horváth István 20 fill., Szabó József 20 fill., Bálint József 20 fill., Csillag Ignác 20 fill., Csapó Mihály 10 fill., Balog Gábor 20 fill., Kolozsi Lajos 10 fill., Fazekas János 10 fill., Kiss József 20 fill., Szabó Ferencz 20 fill., Virág László 20 fill., Kiss Sámuel 20 fill., Salamon János 20 fill., Pongrácz Gáspár 20 fill., Nagy József 20 fill. Összesen 8 kor. és 70 fill., *Kressák Pál* h. egyleti jegyző.

LEGOLCSÓBB POLITIKAI NAPILAP. TERJEDELME 24-32 OLDAL NAPONKÉNT. MEGELŐZ MINDEN MÁS NAPILAPOT 12 ÓRÁVAL.

**MAGYAR NEMZET**

EGY SZÁM 8 FILLÉR.

• ELŐFIZETÉSI ÁR.  
1 HORA 2 KORONA.  
¼ ÉVRE 6 KORONA.

MUTATVÁNY SZÁM 6 NAPIG INGYEN CIM: MAGYAR NEMZET BUDAPEST, KEREPESI-ÚT 54. ATHENAEUM.

— **Micsey F. György társulata**, mint értesülünk, a szini évad befejezése után Nagykőrösre megy pár hétre. Azután egy hónapra Nagy-Szebenbe, onnan pedig Szolnokra és Abonyba. Téli állomásuk Nagy-Becskerek, Ujvidék és Baja lesz, a hol hat hónapon át hosszabb-rövidebb időt töltenek.

— **A kereskedő ifjak egyesülete** által 1900. február 24-én rendezett multság alkalmával felülfizetni szivesek voltak Pollák Pál 14 korona, Schweiger Nándor, Behr Mór, Muth testvérek 4—4 korona, Burger Miksa, Aszódi testvérek, dr. Nagy Mihály, dr. Fodor Jenő, Fispán Mór, Hochman Béla, Rozsa Jenő (Török Beese), Spieler Ignác és fia, Heller Jakab, Lovas Izsó, Tébi Lajos, Somogyi Gyula, Weisz Arnold (Pécs), Rotter Mór, Grosz Béla, Ungár Salamon, Schváb Lewy. özv. Schönberger Adolfné 2—2 korona; N. N. 1 korona. Ugy a szives felülfizetők, valamint Szentos János, Gómory Jenő, Somlár Zsigmond és Juhai József színművész uraknak a hangversenyen való szives közreműködésért, Lovas Izsó zenetanár ur ezen alkalomra szerzett és egyesületünknek ajánlott hangulatos csárdásáért, Bognár Ferencz színházi felügyelő ur, Wieselmann és Sági és Steiner Mihály urak különféle tárgyak kikölcsönzéseért, fogadják az egyesület leghálásabb köszönetét.

— **Az érdem jutalma.** Szép és kegyeletes ünnepély színhelye volt február 25-én az I. tized, Petőfi utcai ovoda. Ez alkalommal ünnepelte az ovoda érdemes vezetője Bábiczky Imréné, ovónői működésének 30 éves évfordulóját. Ezt a napot az intézet jelenlegi s volt növendékei, a szülők és tanúgy barátaival karöltve maradandó emléküvé avatták azzal, hogy azon szép számmal részt vevén, az ünnepély fényét és méltóságát emelték. A szép, családias jellegű, sikerült ünnepély rendezése Hankovszky Béláné urnő páratlan ügybuzgóságát dicséré, a ki fáradságot nem kimélve, szorgoskodott az ünnepély sikere érdekében. Az ünnepély a volt és jelenlegi tanítványok üdvözléteiből s azok ajándékainak átadásából állott. Az ünnepelt a legnagyobb megatottsággal áldást kérve a város hatóságára s az ünneplőkre, könnyekig megható szavakban köszönte meg a közönség figyelmét és szeretetének igaz nyilvánulását.

— **A városi közúti és lajosmizsekeregyházi helyi érdekű vasút** építése ügyében — mint értesülünk — Bagi László városi főjegyző f. hó 3-án a bizottsági közgyűlés febr. 27-iki határozatát Gerster Béla műépítész engedéllyel a városi tanács utasításához képest közölte és őt a tárgyalások mielőbbi befejezéséhez még szükséges munkálatok azonnali elkészítésre szólította fel. A nevezett kiküldött ez alkalommal meggyőződött, hogy az összes részletes költségvetések készen vannak, sőt azóta vett értesülés szerint azokat az engedélyes a kereskedelemügyi miniszterhez már be is nyújtotta. A fenti alkalommal az engedélyes kijelentette, mikép engedélyes társával nem áll semmiféle perben s az engedélyezési tárgyalás folytatását azonnal kérni fogja. A vasutat ő maga finanszírozza, és építi ki s e részben nehézség nem forog fenn. Végre kész a nagyváradi villamos vasút engedélyezési okmányát a városnak megküldeni, mely szerint Nagyvárad város a kikötött összegért a villamos vasút felállításán

kívül a villamos világítás jogát is átengedte. Debreczen a közvilágítás jogát az augsburgi légszesz-ipartársulattól ép most váltja meg s egymillió forintig terjedő kölcsönt vesz föl. Gerster Béla engedélyes a korinthusi csatorna tervezője s a kiépítő társulatnak főmérnöke volt. hazánkban már több vasutat épített ki; nevezetesen a kassa—tornai, szepsi—metsensefi, miskolci villamos, szatmár—fehérgyarmati, szatmár—erdődi villamos és szatmár városi vasutat; végre ő építette a félegyháza—majsai vasutat is. Így tehát teljes bizalommal nézhetünk a vasút kiépítése elé, melylyel Kecskemét város környéke és közönségének régi vágya teljesebbé megy.

— **A kereskedő ifjak egyesülete** 1900. márczius hó 18-án, délután pont 3 órakor tartja rendes évi közgyűlését, melyre az egyesület alapító, rendes és pártoló tagjait ezuton is szabályszerűen meghívja a választmány. Tárgysorozat. 1. Jegyzőkönyv hitelesítő két tag választása. 2. évi jelentés 1899-ről. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése. 4. 1900. évi költségvetés megállapítása. 5. Esetleges indítványok. 6. A tisztikar és választmány újjaalakítása három évre.

— **Öngyilkosság.** Tóth Mária 17 éves hajadon testvéreivel valami csekélység miatt összezördült s e fölött oly ingerültségbe jött, hogy eltávozott hazulról, marólgoldatot vett s azt megitta. Égési sebek folytán borzasztó kínok között a szerencsétlen leány f. hó 2-án kiszendvedett.

— **Nagy izgatottságot** keltett széles körben, hogy az iskolák egy részét és az ovodákat a főorvosi hivatal jelentésére a föllépett kanyaró járvány miatt a hatóság márczius hó folyamára lezáratta. A dolog úgy áll, hogy a külterületen több mutatkozott a kanyaró s a kistemplomtéri iskolában is egy-két eset észleltetett. Erre az orvosi hivatal — igen helyesen, — hogy minden nagyobb bajnak eleje vétecsék, a kistemplomtéri elemi iskolát és az összes ovodákat — daczára, hogy az ovodákban kanyaró eset még nem fordult elő — bezáratta. A dologban semmi félelmes nincs s csak olyan rendszabály fogantatott, a melyért elismerés illeti a hatóságot.

— **Ingtatlanok forgalma.** 1. Fr. Kiss János és neje, Szeless Aranka megvette Farkas Jánosné Ferenczi Máriának városföldi 19 hold 222 nszöl ingatlant 11400 koronáért. 2. Bimbó János és neje Cs. Kovács Mária, Szentkirály 419 sz. a. lakosok megvették Máté István és nejének 9. tiz. 406 sz. a. ház fele jutalékát 600 koronáért. 3. Szabó Mária és Szabó Terézia 5. tiz. 16. sz. a. lakosok megvették Szabó Erzsébet és Ágnesnek 2 hold 1197 nszöl szőlő és föld  $\frac{1}{6}$ -od rész jutalékát 1200 koronáért. 4. Lázár Sándorné, Mester Zsuzsanna III. tiz. 40 sz. a. lakos megvette Dékány László és gyermekeinek III. tiz. 42 sz. a. házat 10,000 koronáért. 5. Kántor Mihály és neje Viola Judit talfai lakosok megvették Csúrik Józsefnek 1304 nszöl földjét 700 koronáért. 6. Karácsonyi Antal és neje Laczi Juliánna 6. tiz. 166. sz. a. lakosok megvették Zilahi István és neje Garaczi Máriának 6. tiz. 166. sz. házat 5400 koronáért. 7. Szabó Pál és neje Vég Lidia kőrösi hegy 120. sz. a. lakosok megvették Ó. Szalai Jánosnének öreghegyi földnek  $\frac{6}{11}$ -ed részét 1700 koronáért. 8. Hajsza János és neje Recski Rozália Urrét 253. sz. alatti lakosok megvették özv.

Takács Istvánné és gyermekei nyomási dűlőbeli 3 hold 785 nszöl földjét 1700 koronáért. 9. Kis Lőrincz József és neje Fekete Rozália II. tiz. 135. sz. a. lakosok megvették Gere Imrének Nyiri dűlőbeli 12 hold 295 nszöl földjét 11040 koronáért. 10. Hankovszki Zsigmond és neje Nagy Emilia 5. tiz. 56. sz. a. lakosok megvették Katona Istvánnének nyomási dűlőbeli 2 hold 35 nszöl erdejét 800 koronáért. 11. Iv. Szabó László megvette Visontai Eleknek 7. tiz. 286. sz. házat 700 koronáért. 12. Csabai Istvánné Kis Elek Erzsébet, köncsög 70 sz. a. lakos megvette Csabai József és István köncsögi 74 hold 869 nszöl föld  $\frac{1}{2}$  jutalékát 8000 koronáért. 13. Székely Sándor és neje Dankó Mária 4. tiz. lakosok megvették Gebei József és gyermekeinek ballószegi 9 hold 354 nszöl földjét. 14. Szabó János és neje Bajáki Mária 7. tiz. 117. sz. a. lakosok megvették Ö. Gyenes Istvánnak Ludas dűlőbeli 17 hold földjét 4000 koronáért.

— **A becsületes Kohn.** Ez a Kohn t. i. fiakkeres Kecskeméten; van neki 3—4 egyfogatos, a mi magában véve nem nagy dolog. Kohn ur azonban Önszemélyében (maga is hajt) a lumpok fiakkerese. Így jutott az elől irt név és címhez: Becsületes Kohn (németül: Dr. Erliche Kohn). Történt ugyanis, hogy egy vig komániának ajánlotta szives szolgálatát s az egyezés el- és haza-fuvarozásért 50 krban hamarosan megkötött s az urak az alkut elég előnyösnek találván, kellő számú sörökkel, spricczerekkel, konyakokkal s pezsgővel honorálták Kohn ur előzékenységét. Mert Kohn nemcsak a borait szereti, hanem az italokat is, a Mumm-tól a sörig lefelé és fölfelé. Az utolsó stáción már, a kis boltban a Schlaftrunk járt, miből Kohn szintén kikapta a részét. Egyik vigkedvű cimborá tréfásan megkérte: sokalta s így szólt: Ha maga ennvit iszik, talán sok is lesz az 50 kr. Kérem — szól Kohn, hát elviszem a tekintetes urakat 40 krért. Nagy nevetés, újabb slivovicz s a helyzet magaslatára emelkedve, Kohn lefelé licitált. A hatodik kupiczánál már husz krajczárért ajánlotta az öt tagból álló társaságot — kit kit külön helyre — haza szállítani. Ez óta hívja őt a bohémek társasága a becsületes Kohnnak. Tegnapelőtt a Royal szállodában időzött egy ur, (legyen neve X.) s Kohn szolgálatát ajánlta és a fuvardiját — hamarosan — meg is határozta egy forintban — *hazáig*. X. ur azt mondta, hogy ő négy forintot ad, mit Kohn — némi habozás után — el is fogadott. Alku kövte, pénz fizetve, kocsi előáll. Kohn vigan rántott egyet a szürke száján s kérdezte, hogy hova tetszik parancsolni? Hova? Hát haza! De hol tetszik lakni? Nagy-Váradon!!! Ebben a kényes helyzetben csak egy, csak ő, a becsületes Kohn találhatja fel magát. Azt mondta: Én ezt nem hittem, de elvállaltam, hogy haza viszem és meg is teszem! X. ur a hátulsó ülésben vigan füttyözött a nótát, hogy: nach Gross Wardein! Kohn hajtott, a szürke szaladt. Fél óra sem telt bele s kint voltak a pusztán, a tehén legelőn, téli hidegben, holdvilágtalan setétben. X. ur lába kezdett fájni, sőt túl volt már fázás kezdetén, mikor jónak látta Kohnnal szóba állni, hogy elég volt már a tréfából, gyerünk vissza Kecskemétre. Kohn, mert becsületes, azt mondta, hogy ő nem tréfál, haza viszi, haza Nagy-Váradra. Persze X. ur megijedt s azt mondta, hogy ő tovább nem megy. A fiakker szabályok szerint, ha a bér meg van fizetve, kiszálni szabad s ez ellen Kohn sem tett kifogást, de X. ur már lemondott arról, hogy Nagy-Váradig fiakkeressen, le arról is, hogy a pusztán, hol a tanyai kutyák ugatása a téli hideget is borzasztóbbá tette, le szálljon s kérte, hogy vigye vissza. De Kohn okos ember, vele tré-

fálni nem jó, s azt mondta, hogy Nagy-Váradra szívesen, mert kialakulta, de vissza Kecskemétre csak nyolcz — forintért! X. ur félóra mulva a Royalban volt, Kohn ur zsebében pedig 12 forint volt.

— **A külföldi borok ellen.** Közgyűlésünk már a mult hónapban állást foglalt az olesó olasz borok behozatala ellen, a mely különösen a homoki borok s így jelesül Kecskemét város szőlőtermelését is jelentékenyen megkárosította. A város közönsége fölirt tehát az országgyűlés képviselőházához, hogy az olasz borok beözönlését megfelelő vámokkal korlátozza. Most Versecz város szólal föl e tárgyban s városunkat is hasonló mozgalomra hívja fel. Ugy látszik tehát, hogy a külföldi áruk behozatala ellen általános a p n a s z a közönség tőle telhetőleg kíván védekezni az ár ellen. Hiszszük, hogy a kormány, az ország lakosságának jogos kérését meghallgatva, fenyegetett bor és szőlő kereskedésünket tőle telhetőleg megvédelmezi a külföldi verseny ellen.

— **A fővárosi „Uránia” mintajára** városunk művelt közönsége által létesítendő „Universum” színház ügye ismét előbbre haladt egy jó lépéssel. Folyó hó 7-én Dr. Nagy Mihály orsz. gy. képviselőnk elnökleite alatt egybegyűlt a második előkészítő értekezlet a létesítés részletes megbeszélése végett. Az értekezleten Dr. Nagy Mihály előadta, hogy az Universum színházat egy alakulandó részvénytársaság finanszírozná, melyhez a város a sétatér „népligetnek” nevezett részén közvetlen a söresarnok mellett ingyen telket adna. A polgármester azt az eszmét vetette föl, hogy a tervezett deszkaszínház helyett czélszerűbb lenne egy állandó s egyéb közművelődési czélokra is alkalmas építményt emelni, mely a publikum nagyobb kényelmére orfeumszerű berendezéssel láttatnék el. Oly osztatlan tetszéssel találkozott ez az igazán modern eszme, hogy az értekezlet elvben elhatározta a részvénytársaság megalakítását s felkérte Zaboretzky Ferencz műépítész a tervek elkészítésére. Most már csak művelt közönségünk jóakarától, pártfogásától függ, hogy városunk a többi városokat megelőzve ismét egy nagyszabású modern, a szellemi élet emelkedésére kiszámíthatlanul ható intézménnyel gyarapodjék.

— **A fősorozás** f. évi márczius hó 1—7-ig tartatott, az eredmény a három korosztálynál 31<sup>3</sup>/<sub>10</sub>%. A sorozásnál a hatóság részéről elnök volt a polgármester, a rendőrkapitány, mint bizalmi férfiak Muraközy József és Tatay Jenő t. h. b. tagok. A hadsereg részéről elnök: Pereszlényi Prenninger Tivadar es. és kir. alezredes, sorozó tiszt Fenicz Gyula főhadnagy, honvéd elnök Hartmann Emil m. kir. alezredes, sorozó tiszt Chylinski Sándor főhadnagy. Polgári orvos Dr. Kecskeméti Lajos t. főorvos, ezredorvosok Dr. Kellermann S. a hadsereg, Dr. Bölesházy Béla a honvédség részé. A sorozás eredménye a következő: Felvétetett: I. korosztályba 439, II. korosztályba 212, III. korosztályba 146. Ezek közül besoroztatott a hadsereg ujoncz jutaléka és pottartalékába: I. korosztályba 164, II. korosztályba 42, III. korosztályba 40. Besoroztatott a honvédség ujoncz és pottartalékába III. korosztályba 3. Felülvizsgálatra rendeltetett I. korosztályba 1. Katonai kórházba észlelés végett I. korosztályba 9, III. korosztályba 4. Polgári kórházba gyógyítás végett I. korosztályba 9, II. korosztályba 8, III. korosztályba 2. Törültetett mi t nyilvánvaló nyomorék I. korosztályba 6, II. korosztályba 2. Fegyverképtelennek osztályoztatott I. korosztályba 6, II. korosz-

tályba 5, III. korosztályba 97. Visszahelyezendőnek osztályoztatott I. korosztályba 244, II. korosztályba 155.

— **Kihirdettettek** 1900. évi márczius hó 2-től márczius hó 9-ig. 1. Junker János László ev. ref. Nagy Iona, Erzsébet ev. ref. 2. Harkai János rk., Láng Mária ág. hitv. ev. 3. Tohai János ev. ref., Ruzsnyák Mária ág. hitv. ev. 4. Boskovits Gábor gör. kel., Sarkadi Mária ev. ref. 5. Pataki Mihály rk., Buzsik Juliánna rk.

— **Házasságot kötöttek** ugyan az idő alatt. 1. Szénási Dávid izr. Schröter Mária izr. 2. Karsai István ev. ref., Gyarmati Mária ev. ref. 3. Bóbis László ev. ref., özv. Hardi Imréné szül. Dankó Erzsébet ev. ref.

— **Fillér-estély.** A kecskeméti iparos ifjak önképző egyletének febr. hó 25-iki fillér-estélye a következő műsorral folyt le: Először Rimóczy János szavalt, majd pedig Gyulai Mariska monologizált, Tolas Teruska és Sörös István dialoggal léptek fel, később pedig Ferencz Juszitka szavallatával mulattatta a közönséget. Utoljára Garzó Juliska és Benkó Ferencz énekeltek hatással. Márczius 15-ikét a hazafias ifjuság társasvacsorával fogja megünnepelni.

— **Egy csehországi czég** azon kéréssel fordult a városi tanáreshoz, hogy ajánlana neki egy megbízható bortermelőt, ki hajlandó volna neki olesó jó homoki bort, úgy asztali mint pecsenye bort, vöröset és fehéret eladni, s ebből mintát küldeni. A gazdasági tanáresnek a jelentkezők neveit az illető czéggel szívesen közli.

## A város rendezési munkálatai.

### V.

E két részlet tervezet összehasonlítása s egyik vagy másik előnyének mérlegelése a szabályozási bizottság egyik feladata leend.

Minthogy a városnak köztudomás szerint, egyetlen terjedelmesebb tere van, az ugynevezett Katona-sétány, szükségesnek tartottam a város egy másik részén, a Mezei-utcza végén ily czélra egy ciera 8 kataszt. holdnyi területet kihasítani, a mely mélyebb fekvésénél fogva építkezésre ez idő szerint úgy sem lenne alkalmas.

Czélszerű lenne ezt a területet, már a közel jövőben megfelelőleg befásítani.

Az említett nagyobb területen kívül ily czélra a *Jókai-utcán*, *Halasi-utcán* és *Kurucz-téren* is hagyattak ki kisebb területek.

A Rávagy melletti Szegedi-ut és Magtár-sor — mint közut — tulságos széles lévén, azoknak középső része a tervezett módon szintén befásítható volna.

**IV. Főutcák kinyitása alkalmával kisajátítandó és visszaértékesíthető telekrészek területi összehasonlítása:**

A Nagy-temető és Nagy-vásári-utcza 26 méter szélességben és egyenes irányban való kinyitása alkalmával némely telkek egészen, mások részben kisajátítás alá fognak esni; viszont azonban egyes érintetlenül maradó telkekhez a kisajátított telkekből vagy utcákból terjedékek fognak kapcsoltni.

Nem érdektelen tehát tudni azt, hogy a kisajátítandó és visszaértékesíthető területek egymáshoz való viszonya minő.

Ennek feltüntetésére már előző jelentésembe becsatoltam volt egy kimutatást, a Nagy-temető és Nagy-vásári-utczákra nézve. Ez alkalommal ezeken kívül van szerencsém a Mezei és Széchenyi-utczákra, valamint a főiskola előtti háztömb és Nagycsongrádi-utcza torkolatának a tervezetben feltüntetett kisajátításra nézve is ily fajta kimutatásokat beterjeszteni, melyek a következő eredményt tüntetik fel:

a) A Nagy-temető-utczánál, ha az 25 m. széles lesz:

kisajátítandó . . . . 2587'69 □<sup>0</sup>

visszaértékesíthető 1669'45 ..

kevesebb 918'23 ..

b) A Nagy-vásári-utczánál a piac-térről a Vásár-térig 26 m. szélességben:

kisajátítandó . . . . 4393'88 □<sup>0</sup>

visszaértékesíthető 5581'13 ..

több 1187'25 ..

c) A Mezei-utczánál a Lovárda-utczától a város széléig:

kisajátítandó . . . . 1782'28 □<sup>0</sup>

visszaértékesíthető 2477'19 ..

több 694'92 ..

d) A Széchenyi-u. és tér továbbá Plebánia-utczánál a piac-térről a város széléig:

kisajátítandó . . . . 1635'58 □<sup>0</sup>

visszaértékesíthető 1693'41 ..

több 57'83 ..

e) A Főiskola-tér, Aradi és Csongrádi-nagy-utczánál:

kisajátítandó . . . . 1425'57 □<sup>0</sup>

visszaértékesíthető 2908'14 ..

több 1482'57 ..

Vagyis összevetve az említett főbb utcák kisajátításánál mutatkozó viszonyokat, összesen:

kisajátítandó . . . . 11824'98 □<sup>0</sup>

visszaértékesíthető 14329'32 ..

tehát 504'34 □-öllel nagyobb a visszaértékesíthető területek összege, mint a kisajátítandó terület.

Mit bizonyít ez?

Azt, hogy a szóban forgó utcáknak a tervezet szerint való kinyitása elég helyesen van megállapítva, de egyszersmind bizonyítja azt is, hogy az első tekintetre elijesztőnek látszó kisajátításoktól nincs miért oly tulságosan irtózni, mert a terjedékek visszaértékesítése által a költségek egy nagy része megtérül.

Jelenleg csak erre a tényre óhajtottam a figyelmet rávezetni, nem is kívánván szólni arról ez alkalommal, hogy czélszerű utca-nyitás vagy szabályozás által egyes házak vagy telkek értékben mit emelkednek, szóval, hogy *minő az indirect* haszon.

**V. A szabályozási tervezet megállapítása utáni teendők.**

A szabályozási bizottság ha a tervezetet megállapította, az első dolog lesz a szabályozási könyv megszerkesztése, a melyben az egész belterületen fekvő terek s utcák szabályozási vonalainak helyzete tisztán s világosan leírva megállapíttatik.

Ahol állandó jellegű épületek fixíroznak egy-egy szabályozási vonalat, ott a szabályozási könyv megállapításai ezekre támaszkodhatnak. (A város jelenlegi szabályozását leíró könyv szintén így van készítve.) Ott azonban a hol a szabályozási vonalakat ily állandóbb jellegű építmények nem fixírozzák, magában az utcának vagy térnek területén egyes fix-

pontokat kell elhelyezni. A szabályozási vonalak ezen fixpontokra vonatkoztatva lesznek megállapítandók és a szabályozási könyvbe beirandók.

Az említett fixpontok végleges elhelyezését, hogy azon változtatni ne kellessék, legcélszerűbb lesz akkor eszközölni, midőn a szabályozási tervezet közgyűlésileg is jóváhagyatott. Addig a pontoknak ideiglenes megjelölése elégséges.

Ha a város rendezési tervezete a leirt módon véglegesen megállapított akkor az összes utcákra és terekre kiterjedőleg az általános és részletes leítmérezési tervek elkészítése fog következni, mely magába kell, hogy foglalja a város belterületén létező vagy jövőben építeni szándékolt csatornák és vízfolyások terveit is.

A leítmérezési tervek mi módon való készítéséről előbbi s már többször említett jelentésemben elegendő részletességgel megemlékeztem volt, azt itt újlag leírni feleslegesnek tartom.

E helyett szükséges reámutatnom arra, hogy ha már meghozza a város amaz áldozatot, hogy költséges kisajátítások árán széles, nagy dimenzióju utcákat létesít, akkor elérkezett az ideje annak is, hogy építkezési szabályrendeletünket a helyzetnek megfelelőleg módosítsuk.

Jelenlegi építkezési szabályrendeletünk az épületek padozati magasságát az utcai járdához képest 32 cm.-ben, a szoba belső magasságát 2.84 m.-ben írja elő. Ily megállapítás mellett az épületnek külső nézete csak 3.8—3.9 m. a járdától az ereszig számítva.

Belátható, hogy az ily dimenzióju épületek a belter. 22—26—40—65 m. szélességű utcáin, illetve utain szépészeti okok folytán többé helyet nem foglalhatnak, ha csak azt nem akarjuk, hogy azok is oly kinézésűek legyenek, mint jelenleg a Széles-utca.

Szükség lesz tehát arra, hogy az építészeti szabályrendelet s előírásai megváltoztattassanak és ha nem is mondatik ki, hogy a főbb utcákon csak emeletes épületeket lehet emelni, de a földszintes épületek dimenzióit okvetlen szükség lesz megnagyobbítani. Ennek részletes megállapítása az építkezési szab. rendelet körébe tartozik. Ez alkalommal csak annyit kívánok előre megjegyezni, hogy a padozati magasságot a járdaszin felett legalább 1 m.-ben, a szobák belső magasságát pedig

legalább 3.6 m.-ben kellene megállapítani. Ennél kisebb méret semmi szín alatt sem ajánlatos.

A Széchényi-utcának az a része, a mely a város jelenlegi szélétől az orsz. tanítói árvaházig terjed, *előkertes építkezésre* különösen alkalmasnak mutatkozik. Az e fajta építkezési módra nézve építkezési szabályrendeletünk nem intézkedik, tehát annak pótlása e tekintetben is szükséges lesz.

Megkivánom még azt is említeni, hogy ha a város szab. munkálatai végérvényesen befejeztetnek, egy kisebb méretű 1"=50 öl vagy 1"=40 öl mértékű belterületi térkép elkészítése és sokszorosítására is szükség lesz, mely a jelenlegihez hasonló kivitelben, de az ujjonnan megállapított szabályozás tekintetbe vételével s a kiterjesztett belterület egész nagyságának feltüntetésével kell, hogy szerkesztve legyen.

Látni való tehát, hogy a város összes rendezési munkálatainak teljes befejezéséig még sok teendő van hátra. E teendők

azonban már legnagyobb részben *nem oly sűrűsek*, mint volt a szabályozási vonalaknak megállapítása s a belterületbe bevont területeknek, mint új városrészeknek tervszerű kiosztása.

Azokban kívánatos, hogy az egész rendezési munkát minél előbb véget érjen, hogy a város tervszerű fejlődése semmi tekintetben se ütközzék akadályokba.

Kerekes Ferencz.

## Nyilttér.\*)

\*) E rovat alattiakért nem vállal felelősséget a Szerk.

## „Henneberg-selyem”

— csak akkor valódi, ha közvetlen tőle rendeltek — fekete, fehér s színes, 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként. Mindenkinok postabér és vámmentesen hához szállítva! Mintak postafordultával küldetnek.

**Henneberg G., selyemgyáros**

(Cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.**

## MEGHIVÁS.

Az „Első Kecskeméti Szőlő- és Gyümölcsstermelő Szövetkezet”

1900. évi márczius 25-én, d e. 11 órakor

a Kereskedelmi Iparhitelintézet és Népbank igazgatósági termében tartandó

**Harmadik évi rendes közgyűlésére**

a szövetkezet t. ez. tagjai tisztelettel meghívotnak.

### A közgyűlés tárgyai:

1. Jegyzőkönyv hitelesítő és szavazat szedő bizottság választása.
2. Igazgatósági jelentés.
3. A lefolyt 3-ik üzletév számadásainak előterjesztése kapcsolatban a felügyelő bizottságnak ide vonatkozó jelentésével.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése.
5. 12 igazgatósági tagnak megválasztása.

Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, valamint a zár számadás a részleteket feltüntető mellékletekkel együtt a Kereskedelmi Iparhitelintézet és Népbank helyiségében betekintés végett a közgyűlésig ki van téve.

Kecskemét, 1900. márczius 9.

1—1 (65)

**Az igazgatóság.**

## NEM HULL A HAJ, NINCS TÖBBÉ KOPASZ EMBER!

Szenzációt kelt a gyógyfűkivonatom, melyet évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen meggátolni a megkopaszodást.

## EXIKÁTOR

1 üveg ára 2 korona 40 fillér.

Felfedeztem és százszoros pénzzel fizetek, ha kétszeri használat után rögtön meg nem szűnik a hajhullás, korpakepződés és mindennemű fejbőrbetegség

Kapható gyógyszerárakban és mindennemű illat- és piperecikk-kereskedésben.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza, Király-utca 12. sz.

Erdélyi főraktár és vezérképviselőség: GÓTH GYULA, illat- és piperecikk nagykereskedőnél, Gyulafehérvár-Főter.

20—7 (27)

Vidéki megrendeléseket utánvétellel azonnal eszközöl:

Egyedüli készítő és széjjelküldési raktára.

**DOBÉ NÁNDOR**

úr, női és színházi fodrász, Budapest, Nefelejts-utca 27. sz.

# Házeladás!

IV. tized, Nagyesongrádi-utca 168. sz. alatti ház, melyben van 4 szoba, konyha, 2 kamra és mellék-helyiségek — szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet ugyanott. (64) 1-1

## Eladó birtok

187 katasztrális hold város földi (Gátéri) birtok, mely egy tagban van, s mely 130 hold szántóföld, 57 hold igen jó minőségű széna kaszálóból áll eladó. A fizetési feltételek kedvezők. Értekezni lehet Zsitvay Béla tulajdonosnál, Nagykőrösi u. 29. sz. (63) 3-1

## Kiadó bolt.

Az ágost. evang. egyház bazárépületében levő azon egyik bolt, a melyben jelenleg a részvény-nyomda van, kiadó.

Értekezni lehet Sántha Lajos gondnokkal. 42-4-?

## Eladó ház

A II. tizedben 2 csinosan berendezett új ház májusra, kedvező feltételek mellett örök áron eladó. Értekezni lehet II. dik t., 39. sz. a. Diós István tulajdonossal. 1-1

## Eladó ház.

A IV. tized, Gyik-utca 51. sz. alatti ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni lehet ott, Szemerey Károly tulajdonossal. (52) 2-2

## Eladó házak.

Az érdekeltek megbizásából közhírré teszem, hogy:

az V. tizedben Klapka-utca 177. sz. alatt fekvő néhai Búza Kis József és Domján Judit házastársak örökösinek tulajdonát képező ház; — továbbá: a VI. tizedbe Klapka-utca 45. sz. alatt fekvő Molnár László tanár ur tulajdonát képező ház szabadkézből örökáron eladó.

Értekezni lehet alulirottal.

Kecskemét, 1900. márcz. 2.

Szabó Márton

ügyvéd.

61-3-2

## Eladó,

vagy haszonbérbe kiadó ház.

Néhai özv. Tóth Istvanné tulajdonát képező, (VI. tized), Csongrádi nagy-utca 23 számú ház, melyben 6 szoba van, hozzátartozó mellék-helyiségekkel, 2 nagy udvarral, szabadkézből eladó, esetleg kiadó. — Bővebb felvilágosítást Mészáros János építész úr ad.

Ugyancsak eladó 3 darab Kecskeméti Takarékpénztári részvény is. Erről bővebb értesítést Tóth Béla könyvkereskedő ad, ki Temesváron lakik a Belvárosban.

(7)-10-10

## DELFIN vízszűrő

kiváló szaktekintélyek által mint legjobbnak elismert vízszűrő készülék.

A Delfin vízszűrő minden vízvezetési csap helyére felszavarható és annak ára egy tartalékkövel, felszerelve 17 frt 50 kr.

Kiváló különlegesség vidékre a

## „Palaczk” vízszűrő

főlülmulhatlan, használata legegyszerűbb, eredménye meglepő.

Nélkülözhetlenné tesz vidéken minden más szűrőt, szűretlen vízzel telt vödörbe állítva néhány perc

alatt szolgáltat 1 liter kifogástalan csiramentes, kristálytisztá vizet, 1 darab ára 3 frt.

Képviseletek minden nagyobb városban, vagy közvetlen is megrendelhető.

Nagyobb mennyiségű szűrt víz elnyerésére kútszűrőink szolgálnak. Ipari és mezőgazdasági célokra aszükségletnek és a helyi viszonyoknak megfelelőleg szerkesztetnek.

Árjegyzéket bizonyítványokkal ingyen és bérmentve küldünk.

## Magyar szűrő vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 27.

(6)-10-10



(10)-12-10

Sak akkor valódi, ha a háromszögű palaczk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van védve.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi, tisztított

**DORSCH-májolaj**

törvényesen védett csomagolásban

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mind-ama esetknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nevek javítását, valamint általában a tisztítást elakarja érni. — Egy üveg ára 1 frt és kapható a gyári raktárban Bécsben, III/3. ker. Heumarkt 3., — valamint az osztr-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.

Kecskeméten: Katona Zsigmond gyógyszerész úrnál, Nyirády László és Pataky György urak kereskedésében.

Főraktár és fő-elárúsítás az osztrák-magyar monarchia részére:

**MAAGER VILMOS Bécs, III./3. ker., Heumarkt 3.**

Utánzásokat a törvény üldözi.

Egyéb különlegességek:

Író- és másoló tinták.

Vizmentes

BÖRKENŐCS.

„VANDOL”

szabd. talpvédő.

Ercztisztító pep. Arany- és ezüst tisztító szappan.

Börlack

Szabadalmazott kenőkefe „Nigrett” folyékony fény-mázal fekete és színes cipőkhöz

30 kr.



## A világon legjobb fénymáz!

Aki a lábbelijét szép fényessé és tartóssá akarja tenni csak

**Fernolendt-fénymázat** vásároljon; a világos lábbelikhez pedig Fernolendt féle természetibőr-crémet.

(4) Mindenütt kapható. 32-10 Cs. kir. szabad.

A gyár alapított Bécsben, 1832 évben. Gyáriraktár: WIEN, I., Schulerstrasse 21.

A sok értéktelen utánzások miatt kérem nevemre ügyelni.

St. Fernolendt.